

[Energiministeren]

får sådan en henvendelse, er det klart, at jeg anlægger de betragtninger, jeg gjorde her.

Jeg tror faktisk ikke, man kan komme det meget nærmere i en besvarelse af de mange spørgsmål, der er stillet her. De går jo alle sammen mere eller mindre på det, som jeg her har talt om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 509

11) Til statsministeren af:

Henrik Toft (V):

»Er statsministeren enig med sin landbrugsminister i, at landbrugets problemer ikke eksisterer, og at det kun er landbrugets ledere, der har bildt landmændene ind, at de har det skidt?«

Skriftlig begrundelse

I Politiken onsdag den 5. marts hedder det bl.a. i nogle udtalelser af landbrugsminister Poul Dalsager:

»Der står ikke i grundloven, at landmænd ikke må gå fallit. I øvrigt vil jeg ikke gøres til syndebuk for dansk landbrugs øjeblikkelige problemer.«... »Meget af denne kampagne, der nu køres fra landbrugets ledere, er ren psykologi. Det er lykkedes dem at overbevise landmændene om, at de har det skidt, og så tror de naturligvis på det...«

Disse udtalelser røber en beklagelig uvidenhed om landbrugets problemer og er udtryk for en utrolig arrogance fra landbrugsministerens side. Det er derfor vigtigt at få at vide, om landbrugsministeren tegner hele regeringen i denne sag, eller om det kun er landbrugsministerens private synspunkter.

Henrik Toft (V):

Det er selvfølgelig rigtigt, at det ikke står i grundloven, at landmænd ikke må gå fallit, men der står i § 75, stk. 1:

»Til fremme af almenvellet bør det tilstræbes, at enhver arbejdsduelig borger har mulighed for arbejde på vilkår, der betrygger hans tilværelse.«

Man kan i hvert fald ikke påstå, at det er, fordi landmænd generelt bestiller for lidt, at det kniber med at betrygge deres tilværelse. Når det står skralt til, gør det selvfølgelig ekstra ondt samtidig at blive hånet for det.

Der er nogle trøstende ord og en vilje til en indsats for løsning af deres problemer mere på sin plads. Jeg spurgte statsministeren under åbningsdebatten den 7. november 1979, om der er en sådan vilje til stede. Da undlod statsministeren at svare mig.

Når landbrugsministeren har udtalt sig, som sket er, så virker det bestemt psykologisk uheldigt. Derfor synes jeg, det ville være rart at få at vide af statsministeren, om han også er af den opfattelse, at det kun er, fordi landbrugets ledere har sagt det, at mange landmænd føler, at de har det skidt.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg vil gerne sige til hr. Henrik Toft, at landbrugsministeren ikke har givet udtryk for, at landbrugets problemer ikke eksisterer. Den omstændighed, at regeringen, som det også er hr. Henrik Toft bekendt, er parat til at investere 700 mill. kr. i en overlevelses-hjælp til landmænd, der i de seneste år har pådraget sig en stor gældsbyrde igennem betydelige investeringer, er jo et udtryk for, at regeringen og landbrugsministeren i høj grad erkender de problemer, som en del af landbrugets folk i høj grad står over for, og dem tager vi meget alvorligt. Men det udelukker naturligvis ikke, at vi godt kan have den fornemmelse, at man fra organisationernes side søger at skubbe de landmænd foran sig, som er kommet i vanskeligheder, og på det grundlag fører en mere generel kampagne.

Endelig må jeg også være enig med landbrugsministeren i, at intet erhverv – heller ikke landbruget – har krav på en generel garanti mod de risici, der nu engang kan være forbundet med det erhverv.

Når hr. Henrik Toft taler om, at der i grundloven står, at man skal søge at skaffe enhver et job – sagt med lidt andre ord end dem, der står i grundloven – så vil jeg sige, at det er jo altså ikke alene landbruget, der rammes i visse situationer og for visses vedkommende af noget, der kan medføre arbejdsløshed. Det er beklageligt, men det er desværre en generel situation.

Henrik Toft (V):

Det er da glædeligt, at jeg kan takke statsministeren for det svar, som han gav mig, nemlig at man fra regeringens side er indstillet på at hjælpe landbruget ud af den nuvæ-